

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

«___»_____2018 р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

за темою:

«Облік і контроль товарних операцій
(на прикладі ПрАТ «Нова Лінія»)»

Виконавець:

студентка обліково-економічного факультету
групи 41

Антіпова Владислава Геннадіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Сиротенко Наталія Анатоліївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	5
1.1. Сутність товарів як економічної категорії.....	5
1.2. Документальне оформлення руху товарів.....	14
1.3. Особливості обліку товарних операцій.....	17
1.4. Проблемні питання обліку товарних операцій	22
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ В ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ»	30
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства	30
2.2. Документальний облік товарних операцій.....	36
2.3. Облік руху товарів у ПрАТ «Нова Лінія».....	43
2.4. Напрямки удосконалення обліку товарних операцій.....	48
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ: ТЕОРІЯ ТА ДІЮЧА ПРАКТИКА	54
3.1. Концептуальні питання контролю товарних операцій.....	54
3.2. Методика контролю товарних операцій в ПрАТ «Нова Лінія».....	59
3.3. Аналіз ефективності використання товарів на базовому підприємстві.....	62
3.4. Шляхи вдосконалення контролю товарних операцій на вітчизняних підприємствах.....	69
ВИСНОВКИ	74
Список використаних джерел	82
Додатки	90

ВСТУП

Товар є основною економічною категорією для підприємств торгівлі, тому облік товарів має бути чітко відображений в обліку процесів надходження і реалізації товарів.

Облік руху товарів досліджували: В. Архіпов, Т. Бочуля, В. Вадяпіна, Т. Гірченко, О. Гринюк, Н. Гура, Н. Довгопол, О. Дроздова, Б. Занько, В. Іваненко, С. Калачев, М. Карпушенко, Л. Котенко, А. Крутова, Дн. Кузьмін, Г. Ляшенко, І. Прохорчук, С. Слоуен, Л. Сухляк, А. Цюрчер.

Актуальність теми даної роботи обумовлена необхідністю організації ретельного обліку надходження і реалізації товарів для торговельного підприємства з метою схоронності, своєчасного і повного відображення виручки і прибутку, залишків товарних запасів в обліку і звітності.

Облікові аспекти у сфері обліку реалізації товарів відіграють особливу роль для будь-якого торговельного підприємства, так як оптимальний розмір дебіторської заборгованості та обсяг реалізації товару є основою успішної роботи такої організації. Сучасна система обліку реалізації товарів сприяє посиленню контролю за збереженням, витрачанням і своєчасністю надходження виручки, що, в свою чергу, сприяє підвищенню конкурентоспроможності торговельного підприємства та обумовлює актуальність теми дослідження.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є вивчення складових елементів облікового процесу та системи контролю руху товарів на підприємствах оптової та роздрібної торгівлі.

Завданнями роботи є:

- визначити сутність поняття «товар», розглянути класифікацію та оцінку товарів;
- охарактеризувати документальний облік та облік руху товарів на підприємствах торгівлі, виділити існуючі проблемні питання;

– визначити особливості документального, синтетичного та аналітичного обліку руху товарів на прикладі ПрАТ «Нова Лінія» та надати рекомендації щодо вдосконалення обліку руху товарів на прикладі ПрАТ «Нова Лінія»;

– дослідити концептуальні питання контролю товарних операцій та визначити особливості здійснення контролю товарних операцій у ПрАТ «Нова Лінія»;

– проаналізувати ефективність використання товарів на базовому підприємстві;

– надати рекомендації щодо вдосконалення контролю товарних операцій на вітчизняних підприємствах.

Об'єктом дослідження є процес інформаційного забезпечення товарних операцій на підприємствах оптової та роздрібної торгівлі.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційно-методичних і практичних аспектів обліку, контролю та аналізу товарних операцій у ПрАТ «Нова Лінія»

Методи дослідження. В процесі дослідження було використано методи теоретичного рівня: абстрагування, узагальнення; методи емпіричного рівня: спостереження, порівняння, розрахунок, співбесіда; методи експериментально-теоретичного рівня: вертикальний та горизонтальний аналіз. Методи теоретичного рівня були використані під час збору та обробки даних про товарні операції. Методи емпіричного рівня були використані під час збору та обробки інформації щодо обліку та документування товарних операцій у ПрАТ «Нова Лінія». Методи експериментально-теоретичного рівня були використані під час вертикального і горизонтального аналізу фінансової звітності ПрАТ «Нова Лінія».

Інформаційною базою дослідження є нормативні акти та економічна література з питань обліку та контролю товарних операцій, первинні документи, облікові реєстри та звітність ПрАТ «Нова Лінія».

Апробація результатів дослідження проводилася на III Міжнародній студентській науково-практичній Інтернет-конференції «Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації» (м. Одеса, 19-20 квітня 2017 року); IV Міжнародній студентській науково-практичній Інтернет-конференції «Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації» (м. Одеса, 18-19 квітня 2018 року); Студентській конференції «Актуальні проблеми економічного розвитку України», присвяченій 70-річчю обліково-економічного факультету та 50-річчю кафедри бухгалтерського обліку та аудиту (м. Одеса, 26 квітня 2018 року).

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного наукового дослідження та критичного огляду основних аспектів та проблем теорії обліку та контролю процесу руху товарів на підприємствах торгівлі зроблено наступні висновки:

1. Досліджуючи сутність поняття «товар», класифікацію та оцінку товарів встановлено, що Л. Брагін найточніше надав визначення «товару», як продукту фізичної, так і розумової праці, результату послуги, самої здатності до праці, землю та її надра – тобто все, що має споживчу вартість і вартість, і може бути обмінена на інший товар (гроші) власником цієї споживчої вартості, адже висвітлив сутність поняття через його ж властивості. Із досліджених класифікацій в оптовій торгівлі мають використовуватися класифікації за часом використання та мірою потреби. Класифікація товарів за мірою потреби у торговельних підприємствах допомагає визначити обсяги закупок певного товару та визначення сегментів ринку для збуту в яких підприємство одержуватиме прибуток. Класифікація за часом використання допомагає підприємству визначити товари, що мають вибувати в першу чергу зі складу. Класифікація товарів за рівнем використання має допомогти торговельному підприємству так представити товар, щоб в кінці споживач отримав його таким як бажав з самого початку (товар за задумом). Оцінка товарів в Україні здійснюється за Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246.

2. Документальне оформлення руху товарів на підприємствах оптової торгівлі охоплює такі процеси: постачання, облік на складі та вибуття. Кожному з цих процесів належить окремі типи документів. Наприклад, облік надходження товарів супроводжується такими документами, як рахунок-фактура, товарно-транспортна накладна, податкова накладна, сертифікат якості, гарантійний талон (за необхідністю), акт про приймання матеріалів, прибутковий ордер, акт про нестачі, комерційний акт (в разі нестачі на

залізниці). Для обліку товарів на складі використовують – картки складського обліку або партійні картки. При вибутті товарів заповнюються такі документи: рахунок-фактура (рахунок), комплект пакувальних листів на всі тарні місця, сертифікат якості або сертифікат відповідності, транспортна залізнична накладна (товарно-транспортну накладну) тощо.

Облік товарів здійснюється на рахунку 28 «Товари». Кожне торговельне підприємство має змогу самостійно визначати аналітику рахунку 28 «Товари». Найбільш зручна, на наш погляд, аналітика запропонована Т. Бачулею: 281.1 «Товари на складі»; 281.2. «Товари в русі». Аналітика такого типу може використовуватись на кожному підприємству торгівлі, надаючи відомості про місцезнаходження товарів у даний момент. Надходження товарів збільшують дебетове сальдо 28 рахунку, і збільшують заборгованість перед джерелами надходження товарів. У разі здійснення інвентаризації надлишок товарів відображають по кредиту 719 «Інші доходи від операційної діяльності», нестачу по дебету 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей». Знижки обліковують шляхом вирахування суми знижки з доходів за допомогою рахунку 704 «Вирахування з доходу».

Серед проблематичних питань обліку товарів на підприємствах торгівлі виділяють: правильність відображення знижок за їх типологією, правильність відображення системи безоплатного надання товарів та оформлення обміну товарів, розширення інформаційного наповнення карток складського обліку.

Розглянувши типи знижок, з'ясовано, що найчастіше торговельні підприємства використовують знижки двох типів: знижка при оптових продажах та знижка в вигляді картки (купону) надана постійному покупцеві товарів на торговельному підприємстві. Знижку першого типу пропонуємо обліковувати у складі субрахунку 704 «Вирахування з доходу», а саме на субрахунку 704.1 «Торговельна знижка надана», а знижку другого типу відповідно на субрахунку 474 «Забезпечення інших витрат і платежів».

Окрім надання бонусів та знижок, існують складності в відображенні системи надання товарів безоплатно. Сукачова М. М. пропонує три способи

вирішення даної проблеми, а саме: якщо підприємство планує роздавати власну продукцію або раніше придбані товари, їх списання проводять за кредитом рахунка 26 «Готова продукція» або 28 «Товари» відповідно; якщо ж підприємство придбає товари з метою їх безкоштовної роздачі в рамках акції, їх оприбутковують за дебетом і списують за кредитом 209 «Інші матеріали»; для відображення руху ТМЦ зі складу до матеріально відповідальної особи, яка роздаватиме їх у період рекламної акції, можемо відкрити окремий аналітичний субрахунок до рахунку 209.

Наступну проблему охарактеризували Ковалюк О. М. та Кріль Я. Я.: при виявленні неякісного товару, потребуючого заміни існують два шляхи визначення вартості товару: якщо обмінюються подібні об'єкти, використовується менша з вартостей: або балансова вартість переданих товарів, або справедлива вартість переданих товарів; якщо обмінюються неподібні запаси, тоді в обліку використовується лише справедлива вартість.

Картки складського обліку на підприємствах торгівлі не завжди достатньо інформаційно наповнені, тому пропонується розширити інформацію в кожній картці на певний вид товару. У картці необхідно розробити чотири додаткові графи, а саме: вагу товару, довжину, ширину, висоту, які дають нам інформацію про об'єми вантажу. Таке припущення має використовуватись в обліку руху товарів, адже об'єми вантажу грають неабияку роль при транспортуванні.

3. Документування обліку руху товарів на ПраТ «Нова Лінія» відповідно здійснюється в залежності від процесів: замовлення, надходження, обліку на складі, обліку в магазині та продажу товарів. Внутрішній облік товарів ведеться в програмі «POTAMUS», для формування фінансової звітності використовують програму 1С Бухгалтерія 8.2. Розглянуто документооборот в програмі «POTAMUS». Замовлення товару супроводжується складанням одного з документів: Автозамовлення, Проформи замовлення або Замовлення на переміщення товару. При надходженні товари оформлюються такими документами: Договір поставки (дистрибуції), видаткова накладна, товарно-

транспортна накладна, Декларація про оптову ціну на продовольчі товари, Сертифікат відповідності, Податкова накладна. У період зберігання товару на підприємстві як на складі, так і в магазині раз на рік проводиться інвентаризація із відповідним заповненням інвентаризаційних відомостей. Комірник отримує товари за допомогою бланку «Ручний прийом товару - сканування» або «Бланку прийому товару». Оприбутковуються товари на основі складання Прибуткової товарної накладної. Зберігання товарів в магазині супроводжується складанням чотирьох звітів з боку фінансистів для голови фінансового відділу: Перелік найвигідніших постачальників, Перелік більш затребуваних товарів, Розрахунок відсутності ходового товару у трьох форматах (на 3 дні, на 14 днів, 30 днів). Списання товару здійснюється в супроводі двох документів: Службової записки та акту списання товарів. Продаж товару може оформлюється чеком, Актом на відповідальне зберігання товару, Книги замовлень, Акту здачі-прийняття робіт, Видатковою роздрібною накладною. Повернення товару здійснюється за допомогою або Акту рівноцінного обміу товарів, або документу «Повернення товару належної якості». Товари у програмі «POTAMUS», обліковуються в кількісно-сумовому вигляді за штрихкодами та артикулами. В даній програмі розраховується торгова націнка, розробляються різного роду звіти, такі як ABC-аналіз та розрахунок кількості товарів на певний термін.

Для відображення обліку господарських операцій використовують програму 1С: Бухгалтерія 8.2. В даній програмі обліковуються операції з грошовими коштами, нематеріальними активами, заробітною платою, запасами, витратами та доходами. Аналітичний облік ведеться лише за заробітною платою та за постачальниками у вигляді субрахунків другого порядку для кожного працівника та постачальника. Товари обліковуються за загальною сумою постачання і вибуття на рахунку 28 «Товари». На ПрАТ «Нова Лінія використовують три типи знижок: знижка надана з головного офісу компанії, знижка від постачальника та програма лояльності покупців, які відповідно обліковуються як витрати на збут на 93 рахунку, як збільшення

суми отриманого товару на 28 рахунку, і як створення майбутніх забезпечень на рахунку 474.

Для покращення обліку було запропоновано вдосконалення: аналітичного обліку, зокрема обліку на субрахунках 947 «Недостачі й втрати від псування цінностей» та 702 «Дохід від реалізації товарів», розподілу транспортно-заготівельних витрат, типових форм первинних документів та облікових реєстрів, автоматизацію процесу надходження товарів.

Синтетичний рахунок 947 «Недостачі й втрати від псування цінностей» запропоновано розподілити на такі субрахунки: Недостачі, Розкрадання та Псування цінностей, адже точне визначення інциденту втрати товарів допоможе правильно відобразити інформацію в обліку. Субрахунок 702 «Дохід від реалізації товарів» відповідно: Дохід від реалізації товарів в період акцій, Дохід від реалізації товарів зі знижками, Дохід від реалізації товарів під час розпродажу, Дохід від реалізації товарів за іншими активізацій ними заходами, – для того щоб розрізнити об'єкти, від яких надходить більший прибуток, і яку стратегію просування товару має обирати торгівельне підприємство.

Запропоновано відображати транспортно-заготівельні витрати на рахунку 93 «Витрати на збут», замість 289 «Торгова націнка», за спеціальним розрахунком витрат, які входять до первинної вартості товарів.

Щодо вдосконалення первинних документів та облікових реєстрів запропоновано вдосконалити: картку складського обліку, товарно-транспортну накладну, Журнал 3 Відомість 3.1 та 3.3 обліку розрахунків з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядчиками, Журнал 5 або 5 А і Відомість 5.1 обліку руху запасів..

Рекомендовано замість Товарно-транспортної накладної використовувати Накладну-рахунок, яка має об'єднати основні реквізити тих документів, які вона заміняє, а саме найменування, місце знаходження і банківські реквізити відвантажувача і одержувача товарів, підставу для відпуску, ціну, суму до оплати.

На нашу думку, Журнал 3 Відомість 3.1 та 3.3 обліку розрахунків з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядчиками доречно було б доповнити даними в розрізі шляхів отримання: замовлень через мережу Інтернет та купівлю в магазині, а також розширити інформацію про суб'єктів: вітчизняні та іноземні контрагенти. Такий метод представлення даних дозволить більш раціонально опрацьовувати документи, полегшить процес звірок при внутрішніх та зовнішніх запитах, дозволить ув'язати суми реєстрів з первинними документами та реєстрами складського обліку, зміцнить контроль за станом цінностей та розрахунків.

Для обліку товарів у методичних рекомендаціях пропонується Журнал 5 або 5 А і Відомість 5.1 обліку руху запасів, але доцільно впровадити форми накопичувальних відомостей обліку товарних запасів в розрізі відповідних дільниць. Накопичувальні відомості зможуть мати спрощену форму, однак відображатимуть детальну інформацію за синтетичними субрахунками бухгалтерського обліку та будуть підставою для складання Головної книги та фінансової звітності.

Пропонується розширити інформаційне наповнення у картках складського обліку (має вказуватись вага товару, довжина, ширина, висота, які дають нам інформацію про об'єми вантажу).

Запропоновано автоматизація процесу надходження товару, яка полягає у використанні автоматизованого обладнання зчитування штризкодів отриманих товарів. Автоматизація такого типу дозволить економити час на приймання товару та зумовить меншу кількість первинних документів.

4. Термін «контроль» найзмістовніше описує М.Д. Корінько, як систему заходів визначена керівництвом з метою найбільш ефективного виконання усіма працівниками своїх обов'язків щодо товарів, адже контроль запроваджує керівник підприємства, а усі операції документообігу та руху товарів здійснюються його працівниками. Усі запропоновані класифікації є змістовними, і тому можуть використовуватись у процесах контролінгу руху товарів на торгівельному підприємстві. Зауважимо, що перш за все необхідно

розрізняти внутрішній і зовнішній контроль, адже внутрішній контроль здійснюється за ініціативою керівництва, а зовнішній – зі сторони.

Система внутрішнього контролю на ПрАТ «Нова Лінія» функціонує ефективно. На нашу думку, необхідно додатково запровадити контроль за наданням знижок, задля уникнення випадків зловживань службовим становищем та систему визначеного контролю, яка дозволить констатувати об'єкти перевірки та готовність працівника до її здійснення.

5. Аналіз ефективності використання товарних запасів показав, що реалізуються товари ще більшими темпами, рентабельність виручки від реалізованих товарів та оборотність зростають. Але рентабельність продажу від основної операційної діяльності, рентабельність продажу від операційної діяльності та чиста рентабельність продажу падають у зв'язку з збільшенням витрат. Точка критичного обсягу продукції зростає, що призводить до зменшення запасу фінансової тривалості. Підприємство не має власних обігових коштів для покриття запасів, тому на даний момент має нестійке фінансове становище. ПрАТ «Нова Лінія» необхідно переглянути статті витрат, та призвести усі спадаючі показники до рівня 2015 року.

6. Для вдосконалення контролю товарних операцій на вітчизняних підприємствах необхідно використовувати методи розподілу повноважень і відповідальності між працівниками, ротацію кадрів, удосконалити контроль при плануванні продажу, формувати справу-досьє на покупців і замовників, включити до методів внутрішнього контролю бюджетний контроль та розробити кожному підприємству внутрішні стандарти контролю, для формування коректних переоцінок доцільно застосовувати функціональні можливості SAP «Переоцінка товару», за допомогою введення до програми робочого документу «Звіт по змінам цін за період», здійснювати логічний, передбачуваний та повний контроль витрат, запровадити використання методу «двох ящиків» для товарів невеликого розміру та систему визначеного контролю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амалян, А. В. Облік продажу товарів із наданням знижок та бонусів [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / Амалян А. В.; Держ. служба статистики України, Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. - Київ, 2016. – 20 с. : рис., табл. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://e.mail.ru/attachment/14900506450000000774/0;1>.
2. Антіпова В. Г. Аналіз показників рентабельності продажу / В. Г. Антіпова // Збірник науково-практичних статей. – Одеса : ОНЕУ, 2018. – С. 12-16.
3. Антіпова В. Г. До питання знижок на торгівельних підприємствах / В. Г. Антіпова // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації, матеріали III міжнар. наук.-практ. інтер.-конф., 20 квітня 2017 р. – Одеса : ОНЕУ, 2017. – С. 11-13.
4. Антіпова В. Г. Модель фази спаду життєвого циклу підприємства «Нова Лінія» з позиції синергічного підходу / В. Г. Антіпова // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації, матеріали IV між нар. наук. -практ. інтер. -конф., 19 квітня 2018 р. – Одеса : ОНЕУ, 2017. – С. 198-199.
5. Архіпов В. В. Регламент проведення судово-товарознавчих досліджень по документам / В. В. Архіпов // Право і Безпека. – 2007. – Т. 6, № 2. – С. 55-59 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2007_6_2_15.
6. Бабенко І. Нова версія класифікації товарів / І. Бабенко // Діловий вісник: вироб. практи. журн. – 2012. – № 7. – С. 218-223.
7. Бенвенист Э. Словарь индоевропейских социальных терминов / Э. Бенвенист. – М.: Прогресс, 1995. – 456 с.
8. Бистро В. В. Розпродаж товарів: сутність, документальне оформлення, облік / В. В. Бистро // Управління розвитком. – 2014. – № 2. – С. 67-68

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_2_29.

9. Білуха М. Т. Функції фінансово-господарського контролю та аудиту у формуванні ринкових відносин / М. Т. Білуха // Бухгалтерський облік та аудит. – 2009. – № 9. – С. 6-10.

10. Бодюк А. В. Обґрунтування поняття товару як об'єктів потреб / А. В. Бодюк // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. – 2013. – № 4. – С. 48-53 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2013_4_9.

11. Борисенко М. В. Організація і методика внутрішнього контролю на підприємствах: дис... канд.. ек. наук: 08.00.09 / Борисенко М. В.; Донецький національний національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. – Донецьк, 2008. – 187 с.

12. Бочуля Т. Обліково-інформаційний аспект товароруку в системі електронної торгівлі / Т. Бочуля // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 4. – С. 22-31 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2013_4_5.

13. Брагин Л. А. Торговое дело: экономика, маркетинг, организация: Учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. / Л. А. Брагин. – М: ИНФРА-М, 2002. – 450 с.

14. Бровко О. Т. Оцінка товарних запасів на підприємствах роздрібною торгівлі / О. Т. Бровко // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. – 2011. – № 8. – С. 67-71 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/663.pdf>.

15. Бутинець Т. А. Внутрішній контроль / Т. А. Бутинець // Вісник Житомирського технологічного університету. Економічні науки. – Ж. : ЖДТУ. – 2013. – № 2 (20). – С. 6-11.

16. Гірченко Т. Маркетинг: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. Гірченко. – К.: ІНК ОС: Центр навчальної літератури, 2007. – 254 с.

17. Гогой І. Ю. Особливості обліку надання різних видів знижок / І. Ю. Гогой // Управління розвитком. – 2013. – № 15. – С. 60-62 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_15_31.
18. Гриман Г. И. Бухгалтерский учет в сельском хозяйстве / Г. И. Гринман. – М. : Агропромиздат, 2010. – 456 с.
19. Гура О. Н. Облік видів економічної діяльності: Підручник / О. Н. Гура. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 392 с.
20. Даль В. И. Толковый словарь живого великоруського языка / В. И. Даль. – М.: Пашков Дом, 2004. – 136 с.
21. Данильчук Ю. М. Внутрішній контроль на підприємствах України: сутність та шляхи вдосконалення // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 2. – С. 163 – 171
22. Довгопол Н., Нестеренко М. Первинні документи на товар: теорія і практика для підприємців – платників єдиного податку / Н. Довгопол, М. Нестеренко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 8. – С. 38-45 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2014_8_6.
23. ДСТУ 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення. – К.: Держстандарт України, 2000. – 58 с.
24. Єгарміна В. Внутрішній контроль: сучасність та перспективи / В. Єгарміна // Вісник податкової служби України. – 2013. – № 21. – С. 62-65.
25. Избицкий Л. М. Ревизия и контроль в потребительской кооперации / Л. М. Избицкий. – М.: «Экономика», 2009. – 287 с.
26. Іваненко В. О., Дроздова О. Г. Особливості облікового відображення руху товарів за каналами збуту / В. О. Іваненко, О. Г. Дроздова // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки. – 2013. – № 2. – С. 56-62 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhdtu_econ_2013_2_9.
27. Івченко Л. В. Удосконалення обліку торговельних знижок на підприємствах торгівлі / Л. В. Івченко // Економічний вісник Національного

гірничого університету. – 2007. – № 2. – С. 71-75 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2007_2_12.

28. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/page>.

29. Калачев С. Л. Теоретические основы товароведения и экспертизы / С. Л. Калачев. – М. : ИД Юрайт, 2011. – 875 с.

30. Калюга Є. В. Фінансово-господарський контроль у системі управління : [монографія] / Є.В. Калюга. – К. : Ельга, Ніка-центр, 2011 – 360 с.

31. Карпушенко М. Ю. Організація обліку / М. Ю. Карпушенко. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 860 с.

32. Ковалюк О. М. Роль контролю у фінансовому механізмі економіки / О. М. Ковалюк // Фінанси України. – 2012. – № 7. – С. 51-58.

33. Ковалюк О. М. Повернення товарів у торгівлі: облікові та податкові наслідки / О. М. Ковалюк // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. – 2014. – Вип. 1 (1). – С. 35-41 [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2013_9\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2013_9(2)_6).

34. Корінько М. Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: терія, методологія, організація : [монографія] / М. Д. Корінько. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. Агентство», 2011. – 395 с.

35. Котенко Л. М. Удосконалення обліку товарних операцій в умовах дистанційної торгівлі / Л. М. Котенко, А. С. Крутова, Т. О. Тарасова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2009. – Вип. 2. – С. 66-73 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2009_2_12.

36. Котлер Ф. Основы маркетинга. Краткий курс Пер с англ. / Ф. Котлер. – М.: Издательский дом «Вильяме», 2007. – 656 с.

37. Кузьмін Дн. Л. Документальне оформлення процесу постачання / Дн. Л. Кузьмін // Економічний журнал. – 2011. – № 1. – С. 46-51 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2010_4/21.pdf.
38. Ленін В. І. Полное собрание сочинений. Изд. 5 / В. І. Ленін. – М.: Издательство политической литературы, 1973. – 364 с.
39. Ляшенко Г. Маркетинг: Навч.-метод. Посібник / Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України / Г. Ляшенко. – М.: Прогресс, 2003. – 124 с.
40. Марченко Д. М. Удосконалення організації внутрішнього фінансового контролю підприємств // Актуальні проблеми економіки. – 2010. - № 2. – С. 163-171.
41. Міжнародна торгівля: підручник / За ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінових, М. І. Барановської. – 4-те вид. доп. і перероб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 441 с.
42. Павлюк І. Проблеми бухгалтерського обліку торгової націнки та шляхи їх вирішення / І. Павлюк // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 2. – С. 15-25.
43. Павлюк С. М. Роль вищих органів фінансового контролю у бюджетному процесі / С. М Павлюк // Фінанси України. – 2007. – № 11. – С. 143-145.
44. Петренко С. М. Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю господарських систем : [монографія] / С. М. Петренко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2014. – 290 с.
45. Подання податкової декларації до контролюючих органів / Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/podatkovij_kodeks_ukraini/statja-49.htm.
46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua.laws/show/z0890-18>.

47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 // Все про бухгалтерський облік. – 2005. – №13.

48. Положення (стандарт) бухгалтерського 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.11.1999 р. № 318 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>.

50. Приватне акціонерне товариство «Нова Лінія» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://novalinia.com.ua/ru/shops/odessa>.

51. Прохорчук І. Удосконалення управління обліковим процесом реалізації товарів на підприємствах торгівлі / І. Прохорчук // Ринок цінних паперів України. – 2014. – № 11. – С. 125-128 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rcpu_2014_11-12_15.

52. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/701-14>.

53. Про затвердження Плану здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) на 2018 рік: Наказ Державної регуляторної служби України від 15.11.2017 р. № 139 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.drs.gov.ua>.

54. Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів: Постанова, Порядок, Перелік Кабінету Міністрів України; від 15.06.2006 № 833 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-п>.

55. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами Мінекономіки (з 2005 р.): Наказ, Правила Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1257-07>.

56. Руденко А. В. Юридическое содержание понятия «товар» / А. В. Руденко // Вестник Оренбургского государственного университета. – 2016. – № 4. – С. 69-76 [Электронный ресурс] – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/yuridicheskoe-soderzhanie-ponyatiya-tovar>.

57. Секіріна Н. В., Новікова Ю. В. Еволюція та диференціація наукових поглядів щодо поняття категорії «товари» як об'єкта бухгалтерського обліку / Н. В. Секіріна, Ю. В. Новікова // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. – 2014. – № 1. – С. 12-14 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer31/388.pdf>.

58. Слободяник Ю. Б., Сиротенко Н. А. Підготовка, подання та аудит фінансової звітності: траєкторія змін / Ю. Б. Слободяник, Н. А. Сиротенко [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.afj.org.ua/ua/article/548>.

59. Слоуен Г. С., Цюрчер А. Дж. Словник економіки / Г. С. Слоуен, А. Дж. Цюрчер. – М.:ИНФРА – М, 2003. – 780 с. [Электронный ресурс] – Режим доступу: <http://yarchik99.narod.ru/index/0-11>.

60. Стащенко Ю. В. Оптимізація ринкової діяльності у системі обліку товарних операцій / Ю. В. Стащенко // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. – 2013. – Вип. 10 (1). – С. 38-42 [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2013_10\(1\)__63](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2013_10(1)__63).

61. Степаненко А. В. Порядок документального оформлення обліку повернення товарів у роздрібній та оптовій торгівлі / А. В. Степаненко // Економічний журнал. – 2009. – № 7. – С. 67-69 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_23_8.

62. Студеникина М. С. Государственный контроль в сфере управления / М. С. Студеникина. – М., «Юридическая литература», 2013. – 160 с.

63. Сукачова М. М. Особливості обліку й оподаткування доходів і витрат, пов'язаних із безкоштовною рекламною роздачею товарів / М. М. Сукачева // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2007. – № 2. – С. 61-68 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_9_41.

64. Терещенко С. Торгівля в контексті визначення митної вартості / С. Терещенко, С. Галько // Діловий вісник: вироб. практи. журн. – 2009. – №6. – С. 140-142.

65. Финансы: учебник для вузов / Под ред. М. Р. Романовского, О. В. Врублевской. – М., 2013. – 520 с.

66. Фінансовий менеджмент / За ред. Н.Ф. Самсонова. – М. 2008. – 495 с.

67. Фоміна О. Напрямки вдосконалення обліку операцій з продажу товарів із застосуванням активізаційних управлінських заходів / О. Фоміна // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – №9 (87). – С. 210-235.

68. Черных П. Я. Историко-этимологический словарь русского языка / П. Я. Черных. – М.: Русский язык, 2002. – 850 с.

69. Шаталова Н. Ю. Розпродаж товарів: сутність, документальне оформлення / Н. Ю. Шаталова // Управління розвитком. – 2013. – № 23. – С. 68-69 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_23_31.

70. Шидловская М. С. Финансовый контроль и аудит: учебное пособие / М. С. Шидловская. – Мн.: Выш. шк., 2001. – 495 с.

71. Эванс Дж. Маркетинг / Дж. Эванс. – М.: Экономика, 1990. – 350 с.

72. Экономическая теория: Учебник / Под общ. ред. акад. В. И. Вадяпиной, А. И. Добрынина, Г. П. Журавлевой, Л. С. Тарасевича – М.: ИНФРА, 2003. – 714 с.